

ΜΑΘΗΜΑ VI, ΜΑΘΗΜΑ XI

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis. Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistrātus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

β) Ubi in Italiā fuit, apud Ticīnum, Trebiam, Trasumēnum et Cannas copias Rōmanōrum profligāvit et delēvit. Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginienses eum in Africam revocavērunt.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα δοθέντα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να επιλέξετε για καθεμία λατινική λέξη της στήλης Α μια από τις δύο λέξεις της νέας ελληνικής που προτείνονται στη στήλη Β, με την οποία είναι ετυμολογικά συγγενής.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. legibus	i. διαλογή ii. ευλύγιστος
2. mente	i. μένος ii. μάντις
3. civitas	i. κοίτη ii. κειμήλιο
4. cladem	i. κλίμα ii. κλάσμα
5. revocaverunt	i. επικός ii. βοή

Μονάδες 10

B.6.α) Να σημειώσετε την ένδειξη Χ στο οικείο πλαίσιο, ανάλογα με το αν οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές ή λανθασμένες:

	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
1.libertatis: γενική υποκειμενική στο fundamentum		
2.fons: κατηγορούμενο του υποκειμένου (lex) μέσω του συνδετικού ρήματος est (ασύνδετο σχήμα)		
3.sine mente: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει έλλειψη, εξαίρεση στο εννοούμενο ρήμα (non stant)		
4.ministri: υποκείμενο στο συνδετικό ρήμα sunt		
5.esse: αντικείμενο του ρήματος possumus και τελικό απαρέμφατο		
6.corpias: αντικείμενο στα profligavit και delevit		
7.ravidus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του σκοπού στο ρήμα audivit, αναφέρεται στο populus		
8.Falerno: ομοιόπτωτος,επιθετικός προσδιορισμός στο agro		
9.ex insidiis: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης στο expedit		
10. Fabii Maximi: γενική αντικειμενική στο insidiis		

(Μονάδες 10)

B.6.β) In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedit. Να δηλωθεί ο συντακτικός ρόλος της αντωνυμίας se στην πρόταση (μονάδες 2)και να προσδιοριστεί το συντακτικό φαινόμενο που εκφράζεται με τη χρήση της (μονάδες 4).Να αντικαταστήσετε τον όρο Hannibal με την αντωνυμία ego και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να δηλωθεί το ίδιο συντακτικό φαινόμενο για το α' πρόσωπο (μονάδες 4).

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20